

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับปัจจัยด้านการฝึกปฏิบัติงานภาครักษา
พยาบาลของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ ชั้นปีที่ 1
รุ่นที่ 64 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดขอนแก่น

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางมกรพันธ์ จูฑะรสก

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ไชยพันธุ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อานนท์ แยมตรี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพดล มีไชยโย)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยมีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับปัจจัยด้านการฝึกปฏิบัติงานภาครักษาพยาบาลของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ที่ฝึกปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน (2) เพื่อศึกษาระดับความเครียดของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ซึ่งฝึกปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนแต่ละพื้นที่จังหวัด กลุ่มประชากรคือนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดขอนแก่นชั้นปีที่ 1 จำนวน 140 คน ที่ออกฝึกปฏิบัติงานภาครักษาพยาบาลใน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา กาฬสินธุ์ และมหาสารคาม โดยออกฝึกตั้งแต่ 1 พฤษภาคม 2538 ถึง 17 กันยายน 2538

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามปัจจัยด้านการฝึกปฏิบัติงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และแบบสำรวจความเครียดซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงและปรับปรุงโดยยึดแนวแบบสำรวจความเครียดซึ่งพัฒนามาจาก Health Opinion Survey ของ Macmillan, 1957 พัฒนาโดย อัมพร กุลเวชกิจ และแบบสำรวจความเครียดของ Dougan and others, 1986. พัฒนาโดย ชุศรี เลิศรัตน์เดชากุล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับปัจจัยการฝึกปฏิบัติงาน ภาครักษายาบาลใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficients) และศึกษาระดับความเครียดใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การศึกษาครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่าง ความเครียดกับปัจจัยด้านการฝึกปฏิบัติงานภาครักษายาบาล ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุข ที่ฝึกปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนในพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัด ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์เชิงนี้เสกกับทุกปัจจัยด้านการฝึกปฏิบัติงาน โดยมีความสัมพันธ์ระหว่าง ความเครียดกับลักษณะงานที่ฝึกปฏิบัติมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ($r = -.3720$) และความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับบุคลากร (แพทย์, พยาบาล) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รองลงมา ($r = -.2080$) ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับการนิเทศของอาจารย์ จากวิทยาลัยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ($r = -.1291$)

ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับ ปัจจัยด้านการฝึกปฏิบัติงานภาครักษายาบาล ในแต่ละพื้นที่จังหวัดปรากฏว่า

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับปัจจัยด้านลักษณะงานที่ฝึกปฏิบัติของนักศึกษา ในโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงนี้เสกสูงสุด ($r = -.6212$) และจังหวัดที่รองลงมาก็คือจังหวัดขอนแก่น ($r = -.3597$)

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับ ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับบุคลากร (แพทย์, พยาบาล) ในโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัด มหาสารคาม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงนี้เสกสูงสุด ($r = -.6534$) และจังหวัดที่รองลงมาก็คือจังหวัดขอนแก่น ($r = -.2214$)

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับปัจจัยด้านระบบบริหารการฝึกภาคปฏิบัติ
ของนักศึกษา ในโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดขอนแก่นมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงนี้เธรสูงสุด
($r = -.2529$) และจังหวัดที่รองลงมาก็คือจังหวัดนครราชสีมา ($r = -.1295$)

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับปัจจัยด้านความสำเร็จในงานของนักศึกษา
ในโรงพยาบาลชุมชน ในจังหวัดนครราชสีมา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงนี้เธรสูงสุด
($r = -.1908$) และจังหวัดที่รองลงมาก็คือจังหวัดขอนแก่น ($r = -.1216$)

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับปัจจัยด้านการนิเทศของอาจารย์จากวิทยาลัย
ของนักศึกษาในโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดมหาสารคาม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงนี้เธรสูง
สุด ($r = -.3538$) และจังหวัดที่รองลงมาก็คือจังหวัดขอนแก่น ($r = -.2066$)

2. ระดับความเครียด ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตรชั้นปีที่ 1
ซึ่งฝึกปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนทั้งสี่จังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง

THESIS TITLE : RELATIONSHIPS BETWEEN STRESS AND MEDICAL CARE
PRACTICE FACTORS OF PUBLIC HEALTH CURRICULUM FRESHMEN,
WAVE 64, SIRINDHORN COLLEGE OF PUBLIC HEALTH, CHANG WAT
KHON KAEN

AUTHOR : MRS. MAKARAPAN JUTAROSAGA

THESIS ADVISORY COMMITTEE :

Ganjana ChaiyapanChairman
(Assistant Professor Dr. Ganjana Chaiyapan)

Arnone YamtreeMember
(Associate Professor Arnone Yamtree)

Nopphadon MeechaiyoMember
(Assistant Professor Nopphadon Meechaiyo)

ABSTRACT

This research is a descriptive research. The purposes of this research were : (1) to study the relationships between stress and medical care practice factors of public health curriculum freshmen who had a practicum in community hospitals and (2) to study stress levels of public health curriculum freshmen who had a practicum in different community hospitals.

The population were 140 public health curriculum freshmen, wave 64. Sirindhorn College of Public Health, Chang Wat Khon Kaen.

who had a practicum in the community hospitals, Chang Wat Khon Kaen, Chang Wat Nakhon Ratchasima, Chang Wat Kalasin and Chang Wat Mahasarakham. from May 1, 1995 to September 17, 1995.

The instruments used for collecting the data were : (1) medical care practice factor questionnaire developed by the author and (2) stress survey developed by the author from Health Opinion Survey (Macmillan, 1957) developed by Amporn Kulvechakit and The Stress Record Questionnaire (Dogan and others, 1986) developed by Chusee Lertrachachakul.

The data were analyzed by using Pearson Product Moment Correlation Coefficients for the relationships between stress and medical care practice factors and mean, standard deviation for the stress levels.

The results of this Research were :

1. The relationships between stress and all medical care practice factors of public health curriculum freshmen who had a practicum in the four provinces were negative correlation. The relationship between stress and types of work was the highest ($r = -.3720$). The relationship between stress and relationship factors between students and medical health workers (doctors, nurses) was second to the highest ($r = -.2080$), and the relationship between stress and the college teachers' supervision was the lowest ($r = -.1291$).

The relationships between stress and medical care practice factors of public health curriculum freshmen who had a practicum in the four provinces were :

1.1 The relationship between stress and types of work of the students who had a practicum in the community hospital in Chang Wat Nakhon Ratchasima was the highest ($r = -.6212$), and that in Chang Wat Khon Kaen was second to the highest ($r = -.3597$).

1.2 The highest relationship was found between stress and the relationship between students and medical health workers (doctors, nurses) in Chang Wat Mahasarakham community hospital ($r = -.6534$) and that in Chang Wat Khon Kaen was second to the highest ($r = -.2214$).

1.3 The relationship between stress and management system of student practicum in Chang Wat Khon Kaen community hospital was the highest ($r = -.2529$), and that in Chang Wat Nakhon Ratchasima was second to the highest ($r = -.1295$).

1.4 The relationship between stress and work success of the students who had a practicum in Chang Wat Nakhon Ratchasima community hospital was the highest ($r = -.1908$), and that in Chang Wat Khon Kaen was second to the highest ($r = -.1216$).

1.5 The relationship between stress and the college teachers' supervision in Chang Wat Mahasarakham community hospital was the highest ($r = -.3538$), and next to it was that in Chang Wat Khon Kaen ($r = -.2066$).

2. The stress levels of public health curriculum freshmen who had a practicum in the community hospitals in the four provinces were moderate.